

בארה של תורה

פשוט עיון ודרש בפרשת השבוע ופניני השקפה ומוסר / נכתב ונערך ב"ה ע"י הרב ראובן גולן

י"ל ע"י מוסדות "דרכי תורה" רחובות (רח' הי"ש 12) לאור חזונו ומשנתו של מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל

כתובת המערכת:

רחובות - ההגנה 56/5

טל' - 054-8410805

דוא"ל להערות וקבלת

העלון מדי שבוע:

rg5740@gmail.com

גליון 817 השון תשפ"ד שנה יח'

מוקדש לע"נ חברנו היקר ר' אברהם בן רחל אריאל ז"ל ע"י חבריו במוסדות דרכי תורה

שיחת חיזוק מיוחדת לרגל המצב שנמסרה בס"ד ע"י הרב ראובן גולן בהיכל כולל "דרכי תורה" בפתיחת זמן חורף

צו 8

אנחנו פה? אין זאת אלא משום שאנחנו מבינים שאנחנו החיל הכי חשוב, החיל של עמלי התורה. ואם כך אז שב ותלמד! שב ותלמד!
כתוב בגמרא במגילה (ג, א) שהמלאך בא ליהושע בלילה כשנחו מהמלחמה וטבע אותו על כך שבני ישראל לא למדו תורה בהפוגה שבין הקרבות. מיד "וילך יהושע בתוך העמק". אז קודם כל רואים מפה, שהפתרון והמפתח לנצח במלחמה, הוא ללון בעומקה של הלכה דווקא עכשיו. אחד יכול להגיד, אין לי את המוחין עכשיו, אני לא עכשיו בשביל בית יוסף וראשונים ואחרונים. הפוך! הפוך לגמרי! פה בבית המדרש זה שדה הקרב, פה זו המלחמה, פה מתנהלת המלחמה. אם רוצים הכרעה במלחמה צריך להכריע סוגיה, לפסוק הלכה בעומקה של הלכה. אבל יש פה עוד נקודה. שואלים המפרשים, באיזו דמות בא המלאך? בדמות של שר צבא, כמו רמטכ"ל. ולכאורה הרי אתה בא לטעון טענה על לימוד תורה, אז תבוא כמו רב, תבוא עם לבוש של רב, למה הוא בא עם לבוש של שר צבא? התשובה היא שהוא בא להגיד לו, אל תחשבו שיש את המלחמה בשדה הקרב, ויש את אלה שלומדים, וכאילו אלה שלומדים אינם נלחמים אלא רק מייצרים זכויות. זו טעות, **שדה הקרב האמיתי מתנהל בתוככי בית המדרש!** ואומר אותו מלאך ליהושע, אם אתם לא תלמדו טוב אני לא יכול לנהל מלחמה.

אבל למה? צריך להבין, אנשים חושבים ששדה הקרב הוא בעזה. זה לא נכון. זה נכון מבחינה גשמית, וודאי שזה נכון. אבל אנחנו יהודים, ואנחנו מבינים שלכל דבר יש שורש רוחני. מלחמה לא מתחילה סתם, גוי לא יכול להזיק ליהודי, ובוודאי שלא לעשות את כל הדברים הברברים והשטניים שחיות הטרף הללו עשו. אז איך אירע כדבר כזה? איך? אלא **שעיקר המלחמה היא למעלה, בשורשים הרוחניים.** יש מאבק עכשיו-ישמעאל וישראל מי גובר, מי מנצח. והכל תלוי בנו, בתורה שלנו. המדרש מספר שהלכו אומות העולם אל בלעם אמרו לו תגיד, האם אנחנו נוכל להם לישראל? נוכל לנצח אותם? אמרו להם לנו לבתי מדרשות, תראו אם הם לומדים תורה. אם הם לומדים תורה אתם לא יכולים להם. לא סתם המלחמה הזאת התחילה דווקא בבין הזמנים, כשלא לומדים. כי הניצחון תלוי בתורה. כך אנחנו מאמינים. ישאל אותי מישהו מה ההיגיון פה? נכון, העם שלנו הוא עם לא הגיוני. כל הקיום שלנו לא הגיוני. כל ההתנהלות שלנו בהיסטוריה היא לא הגיונית. מה שמר עלינו זו התורה הקדושה. שום דבר אחר לא, עם כל הכבוד. ואם ח"ו אנחנו נרפים- יש רפיון בזה, אם אנחנו מתגברים- יש התגברות בזה.

כתוב שכל מי שרואה את האבן שעליה ישב משה רבינו במלחמת עמלק מברך ברוך שעשה נס לאבותינו במקום הזה. שואלים המפרשים על האבן אתה מברך? לא שם היתה המלחמה? המלחמה היתה למטה, איפה שהיו החיילים, איפה שהיה יהושע, לא על האבן היתה המלחמה? מה התשובה? המלחמה אכן היתה שם! **כי המלחמה האמיתית היא היכן שלומדים ומתפללים. אם אתה לומד פחות טוב, אם לא תגיע לסדר בזמן, אם תתרפה בלימוד תדע לך אתה מעמיד עכשיו חיילים בסכנה בשדה הקרב. וגם אזרחים. ואם אתה תתחזק, תבוא בזמן ותלמד טוב ותלמד בעיון, אתה מציל, כי המערכה האמיתית זו המערכה הרוחנית. המאבק פה הוא רוחני.**

הרמב"ם כותב שעתידין ישראל לצעוק לקב"ה ממה שיעשה להם ישמעאל באחרית הימים. וכתוב שב"ה "וישמע אל ויענם". אלא שהכל תלוי עד כמה נבין שאנחנו תלויים אך ורק בהש"ת ולא בעצמנו, "כוחי ועוצם ידי". אנו לא רוצים לקטרג אבל חייבים לומר את הדברים. אם חודש לפני שהאסון הזה קרה יושב ראש ממשלה בישיבת ממשלה רשמית של ממשלת ישראל ואומר שאלוקים לא שמר עלינו בשואה, ואף אחד מחברי הכנסת שנקראים חרדים לא יוצא ומוחה נגדו בצורה ברורה וחותכת [חוץ מאחד], זה חילול השם נורא. אז אלוקים אומר אני נתתי

דוד המלך אומר בתהילים: **"הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל"**. מה הוא חידש בזה? האם מישהו חשב אחרת? אליהו הנביא, כשרצה להתל בנביאי הבעל בהר הכרמל, לעג ואמר להם, תקראו אליו, אולי ישן הוא וייקץ, תפנו אליו. כמו כן כתוב שהמלאכים טעו באדם הראשון, וחשבו שהוא הבורא, מה עשה הקב"ה, הפיל עליו תרדמה, אמרו המלאכים, אם הוא ישן אז סימן שהוא לא הבורא. אין מושג כזה אצל בורא עולם של שינה, מה שייך שינה בכלל. מה אומר לנו פה דוד המלך, הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל, בוודאי שלא. והביאור הוא, שלקב"ה יש הנהגות שבהן הוא מנהיג את העולם, ואחת ההנהגות היא "שומר ישראל". כמו שאומרים בסליחות. אצל הקב"ה וודאי לא שייך שינה, אבל בהנהגות לפעמים ח"ו כשאנחנו לא זכאים, אז כביכול ההנהגה, הקב"ה שם אותה על מצב של תרדמת, ועל זה מבקש דוד המלך- הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל. ריבוננו של עולם, את ההנהגה הזאת של שומר ישראל אל תפסיק, מה שלא יהיה, גם אם אנחנו ח"ו אולי לא זכאים, תשמור עלינו, תשמור עלינו. כי כשאתה לא שומר עלינו, אוי ואבוי מה שקורה. ואנחנו עדיין לא מעכלים, כולנו לא מעכלים שום דבר, לא מבינים שום דבר.

הטבע הוא להאשים את הזולת שעוונותיו גרמו. אך זו לא השקפה של תורה. יונה הנביא כשהוא נמצא באוניה, בתוך הסער הגדול, והאוניה חישה להישבר, אומר להם **"בשלי הסער הגדול הזה"**. בשלך? אתה צדיק יסוד עולם, אתה נביא, יש איתך גויים עובדי ע"ז, מה שייך להגיד **בשלי** הסער הגדול הזה, אני אשם? אלא, זוהי דרך של תורה, אל תגיד-ההוא, הוא לא שומר שבת הוא אשם, וזה הלך למקום כזה ועשה כך וכך הוא אשם. לא! לא הוא אשם, הוא יש לו את החשבון שלו מול בורא עולם. **אני אשם.** אני אשם כי אני לא מספיק טוב. ואני לוקה בחסר ומעשיי אינם מתוקנים. אני אשם. זו השקפה של תורה. לא להשליך את המצב על אחרים. אלא להגיד אני, אני זה שצריך להתחזק.

צריך לדעת שמחבל או כל בן עוולה שהוא, אין לו שום יכולת שבעולם לנגוע ביהודי. שעה אחת משערות ראשו של יהודי הוא לא יכול להפיל, אין דבר כזה בעולם. ואם כן איך קורה אסון כזה? אלא שעוונותינו גרמו, כשאנחנו לא מספיק חזקים, וכשיש דברים שאנחנו פגומים בהם, אז יש מידת הדין והקב"ה גובה את שלו. הקב"ה מאריך אף, אבל מתישהו הוא גובה את הדברים. הקב"ה כמה שהוא אב רחמן, אבא שמרחם עלינו, אבל כשיש מידת הדין, כשיש ח"ו דברים לא טובים, יש קצה, יש גבול. כי ה' אומר עד מתי, עד מתי.

אנחנו לא יכולים להמשיך כרגיל. יש חיילים, יש אנשים שנמצאים במילואים, ויש אנשים בשטח שמוסרים נפש תוך כדי שאנחנו מדברים. אנחנו לא יותר טובים מהם, הפוך, אנחנו יותר מחויבים מהם. לא יתכן שאנחנו נמשיך לחיות חיים רגילים. מה, לנו יש איזו זכות שאין להם? למה אנחנו לא נמצאים שם? מישהו יכול לענות על השאלה למה אנחנו לא הולכים להילחם? למה אנחנו פטורים מלהילחם עכשיו? למה? גם הם בעלי משפחות, יש להם אישה, יש להם ילדים, למה אנחנו פטורים? יש לנו איזו פריווילגיה? אנו חיים באותה ארץ, אותם מחויבויות, למה? גם אנחנו היינו צריכים להיות שם, למה אנחנו פה? למה אנחנו פה? כי אנחנו מבינים שאנחנו שומרים על העולם ומקיימים אותו בלימוד התורה שלנו. אז אם אתה מבין את זה אתה צריך להיות בבית המדרש מבוקר עד ערב.

לא ייתכן שיש עכשיו איזה חייל שמסכן את חייו ואנחנו נתנהג כרגיל. לא ייתכן כדבר הזה. **כולנו מגויסים עכשיו. כולנו חיילים.** כל אלו שהלכו עכשיו להילחם יש להם מספיק סיבות למה להשתמש, הם לא עושים את זה. כי הם מבינים שיש פה מלחמה, שהיא מלחמה גדולה, אז מה אנחנו? אין שום פטור, אין שום פטור בימים האלה, אין תירוץ, שום תירוץ שמתקבל. הם עזבו את הכל והלכו להילחם, מה אנחנו, למה

שושנה בת חסן והנה ע"ה ע"י אדואן פרעה בת סעידי וכדיה ע"ה תוהמי יוסף בן קלרה וויקטור חיים ז"ל ע"י גולד שמע בת סאלם מרחבי ע"ה

שושנה בת בנייה מסעוד ע"ה מנוני בן זקינה הניה ז"ל סלים בן הביבה יוסף ז"ל מרים בת סלימן לוי ע"ה

זופית בת שרה ע"ה ע"י פרץ הנניה בן גרעיה ז"ל ע"י טובול שושנה בת יוסף ע"ה ע"י וסרמן שרה כרמלה בת מעתוקה אלישע ע"ה

שמחה בת אסתר ע"ה ע"י חייליהו מרים בת יצחק ע"ה ע"י סעידי חנוך בן סגולה אבשקר ז"ל עייש בן סולטאנה דהן ז"ל

יש זה"ק בפרשת בשלח שאומר שאין דבר בעולם שיכול לשבור את הכוח של הגויים, חוץ משעתא שבני ישראל מתעסקים באורייתא. זה הדבר הכי חזק שיכול לשבור את כוחם. וכל זמן דישראל מתעסקין באורייתא ימינא מתחזק ונשבר חילא ותוקפא דעכו"ם. אבל בשעתא דאין ישראל מתעסקין באורייתא, אז השמאל מתחזק, ומתחזק חיילהון דעכו"ם ושלטין עליהון. אתם מבינים רבותי? זה הענין. זה המלחמה. זה כל הסיפור.

לא לטעות. לא להתבלבל. אנחנו מוצפים עכשיו בחדשות. יש כאלה שמתעדכנים כל הזמן. חשוב להיות בעניינים. אתה באמת רוצה להיות בעניינים? אתה באמת רוצה לדעת מה חדש? תייצר את החדשות בעצמך. איך אני יכול לייצר חדשות? תלמד תורה! על ידי שאתה לומד, על ידי כל דף גמרא, על ידי כל הלכה, על ידי כל סוגיה אתה קובע איך תיראה המערכה. אתה קובע.

אח של המהר"ל כותב בספר הזכויות, שעיקר הניצחון של ישראל הוא על ידי תורה. הוא אומר ש"גמרא" ר"ת- גבריאל מיכאל רפאל אוריאל. כשאתה לומד גמרא אתה מביא שמירה על ידי כל המלאכים הללו, לא רק לך אלא לכל ישראל. זה כוח של גמרא. זה כוח של תורה רבותי. אסור לנו להתרשל. אנחנו נמשכים, זה טבע האדם, אדם אוהב חדשות, אנשים בלחץ ובפחד, מי פחות מי יותר. לא, אל תהיה בפיח. שב ותלמד. אנחנו חייבים להבין את זה. אם אנחנו נתרשל במלאכה שלנו רבותי, מה יהיה? מה יהיה? חס ושלום.

מי שלומד את המקורות בחז"ל על מה שיכול לקרות באחרית הימים, מבין שח"ו אף אחד לא הבטיח שלא יכול להיות יותר גרוע. אבל בידו הדבר. אם נתעשת, נגיד להקב"ה די, הבנו את המסר, אנחנו חוזרים בתשובה, יהיה כזה מהפך היסטורי של גאולה ב"ה, כי ה' אומר שאם עושים תשובה מיד נגאלים. מה זו התשובה? די עם הכוח ועוצם ידי ודי עם השנאת חנם. אנחנו חייבים מהר מאוד להבין את זה. כמובן שהמהלך הוא לא להפחיד את הציבור, לחזק ולהתחזק והכל באחדות, אבל צריך להבין שזה לא משחק ילדים. לא יודעים מה יהיה והכל תלוי בנו. אנחנו חייבים להתעשת רבותי.

כתוב בסנהדרין צ"ז מה יעשה אדם וינצל מחבלי משיח? יעסוק בתורה ובגמילות חסדים. תורה יש לנו, אך צריך גם לעשות חסד אחד עם השני, זה מה שיעזור.

יש אומרים שעכשיו זו תחילת גוג ומגוג. אך כתוב בספרים הקדושים שכל עוד אין לנו נביא אנו לא יודעים כלום. אבל אנחנו מרגישים, ולא צריך להיות חכם גדול כדי להבין זאת, שאנחנו נמצאים ברגעים היסטוריים, ברגעים שעליהם אמרו האמוראים יתיי ולא אחמיניה. והקב"ה בחר בנו להיות אלה שכן נמצאים בדור הזה. וכנראה שיש לנו את הכוח להביא גאולה, אנחנו רק צריכים להאמין בזה ולחיות את זה ולעשות מעשים שבאמת יממשו את הדבר הזה בפועל. וזה עכשיו צו השעה. זה הצו 8 שלנו. **לכל אחד מאיתנו יש עכשיו צו 8.**

בעזרת ה' אנחנו בטוחים ש"יגבר ישראל", אין ספק בזה. כי רואים את האחדות בעם, רואים את האווירה הגדולה מאוד של החיזוק בשבת, בצניעות, בלימוד תורה. אבל החיל המרכזי, החיל של בני התורה, צריך ללכת בראש. ולדעת שזה מחייב אותנו, ללמוד וללמוד כמה שיותר, שהסדרים יהיו כמו שצריך, והזמנים, ועיון התורה וההלכה וכל מה שמסביב, ולבטוח בה' ולהאמין שדווקא מהחושך הזה שאנחנו נמצאים בו ייצא אור גדול של גאולה גדולה ובשורות טובות בזכות לימוד התורה בעזרת ה' לכל ישראל.

לך מנהיגות, נתתי לך ממשלה, אתה אומר שאלוקים לא שמר בשואה? בוא נראה אותך שומר על עצמך, בוא נראה איך אתם נשמרים בלעדי. ואז פורצים אלפי מתבלים בלי שלאף אחד אין מידע ואין התראה. עינים להם ולא יראו, אזנים להם ולא ישמעו. ועד היום אין למאן דהוא הדבר מתקבל על הדעת כיצד כל זה קרה. [כמובן שאין הכונה לומר שבגלל זה אירע האסון מר והנורא. אך בכל זאת קדושת השם היא ועלינו למחות על כך]. הקב"ה שמר שומר וישמור עלינו. אין לנו רשות לערער אחרי הדברים. אתה רואה דברים קשים? יש דין ויש דיין. אבל אלוקים שומר ואלוקים ישמור. וזה הכוח ועוצם ידי שבו נכשלנו גם אנחנו.

האם זה אומר שאנחנו לא אוהבים ולא מעריכים את כל אלו שמוסרים נפשם? אנחנו כל יום מברכים אותם. אבל לא על זה אנחנו נשענים. הכוח של עם ישראל הוא בזכות לימוד התורה, בזכות לומדי התורה. אתמול באמצע השיעור ביקשו ממני ואמרו לי המשתתפים מנהמת לבם: "הרב, תגיד לאברכים שלכם, שאנחנו שלחנו את הילדים ואת הנכדים לשדה הקרב- ולכן הם צריכים ללמוד טוב. שילמדו טוב. כי הם מגינים, הם מצילים אותם". אז הנה אני העברתי את הבקשה.

כתוב שרבי שלח את רבי אמי ורבי אסי, ואמר להם תעברו עיירה עיירה בארץ ישראל, ותראו מה המצב הרוחני. בכל עיר. המדרש מספר שבכל מקום שהם באו יצאו כולם וקיבלו את פניהם. אמרו להם התושבים, כבוד הרבנים, מה אתם רוצים? אמרו להם תביאו לנו את ה"נטורי קרתא". מיד הביאו להם את שומרי העיר, עם כל האקדחים והרובים, אנשי ביטחון. אמרו להם לא לאלו התכוונו. התכוונו לנטורי קרתא. אמרו להם האנשים מי זה נטורי קרתא, תסבירו, את מי אתם רוצים? אמרו להם תביאו לנו את האברכים. את בחורי הישיבה תביאו, הם נטורי קרתא. זו השמירה האמיתית. לא להאמין בכוחי ועוצם ידי. לא להאמין בעצמנו.

האם זה סותר שצריך השתדלות? האם זה סותר שצריך את המטוסים הטובים ביותר בעולם והטנקים הטובים ביותר בעולם והלחימה הטובה ביותר? וודאי שלא, וודאי שצריך את כל זה מדרכי ההשתדלות, אבל לא לשכוח שזו **רק השתדלות**. ומה שמציל אותנו באמת זו התורה הקדושה.

וזה עכשיו ניסיון. אומרים לנו ההוא שלח נושאת מטוסים, ונושאת מטוסים שניה בדרך... הכל טוב ויפה, חזק וברוך. אבל עלינו להבין על מה באמת המערכה, ולהבין שהוויכוח והמלחמה פה היא שמיימית. והמלחמה שלנו היא בעיקר מול עצמנו. וכמו שנאמר "הקול קול יעקב והידיים ידי עשוי". הקול כתוב בלי וא"ו כמו "קל". אומר הגר"א- הקל קל יעקב, אם קול יעקב קל, לא לומדים טוב, הידיים ידי עשוי, ח"ו. אבל אם קול יעקב חזק, יש לימוד חזק בסדרים ובשיעורים, אין הידיים ידי עשוי, הם לא מצליחים.

אנחנו חייבים לחדד את ההבנה שכל ההצלחה של המערכה הזו תלויה בנו. אך ורק בנו. כל אברך, כל יהודי חייב להבין את הדבר הזה, חייב לחדד לעצמו את הידיעה. אנחנו לא נספחים אנחנו לא עומדים בצד, כל המערכה תלויה בנו, ולכן אסור לנו להתרשל.

לא לסמוך על אף אחד, אין על מי לסמוך, רק ריבוננו של עולם, רק הקב"ה. האדמו"ר מצאנו השפע חיים אמר שלפני הגאולה הקב"ה ביא את עם ישראל למצב שיבינו שאין עוד מלבדו, וכל מה שבטחו הכל יקרוס. ואם ח"ו יש עוד דברים שמאמינים בהם, זה לא טוב.

אנחנו צריכים להראות להקב"ה שהבנו את המסר, שלא נקבל ח"ו עוד מסרים כאלה. את רוצים עוד דברים כאלה. אז צריך להבין את המסר, והמסר הוא להבין קודם כל שלא כוחי ועוצם ידי, אלא שיש בורא עולם ורק הוא עשה עושה ויעשה. והמסר הוא גם להבין את התפקיד שלנו. אנחנו השומרים. נטורי קרתא. אנחנו לא מאמינים בשום כוח שלנו, בשום כוח גשמי, רק בהקב"ה. על זה אומר דוד המלך: עומדות היו רגלינו בשערייך ירושלים, ודורשים חז"ל, בזכות מי היו עומדות רגלינו במלחמה? בזכות שערייך ירושלים. בזכות שערים של הלכה, בזכות אותם אברכים ובחורי ישיבות שלומדים תורה. זו הזכות וזו המחויבות שלנו בימים האלה.

זמני תפילות ב"דרכי תורה"- שב"ק פר' נח

מנחה ערב שבת (קרבות)- 17:40
הדלקת נרות- 17:44
שחרית מנין נץ (קרבות)- 5:55 [בסיום שיעור ועונג שבת]
שחרית מנין מרכזי (קרבות)- 8:00
מנחה מנין א' (קרבות)- 13:30
תהלים לבנות- 14:15
תהלים לבנים- 15:00
שיעור גמרא אליבא דהלכתא מסכת ביצה- 14:15
שיעור בהלכות שבת- 15:45
אבות ובנים- 16:15
מנחה מנין ב' (קרבות)- 16:45
שיעור פרשת השבוע- 18:20
צאת השבת- 18:34
ערבית מוצ"ש- 18:40
מתחילים לומר ברך עלינו
ברכת הלבנה
רבינו תם- 19:12

ימות החול (שבוע פרשת לך לך)

שחרית (קרבות)- א. מנין נץ. ב. 8:00.
מנחה (קרבות)- א. 13:00. ב. 15:00. ג. 17:40.
ערבית- 18:20

זה הזמן לחיזוק!

בס"ד ניתן להאזין לקו "קול ראובן"- שיעורים ושיחות מאת הרב ראובן גולן, בנושאים: הלכה ומוסר, פרשת השבוע, קו החיזוקים, זרע שמשון ועוד.

מספר הקו: 0733-71-81-56

לקבלת צינתוק כשיש שיעור חדש פעלו לפי הוראות המערכת.